

Beslutningsforslag nr. **B 199**

Folketinget 2009-10

Fremsat den 6. april 2010 af Özlem Sara Cekic (SF), Anne Marie Geisler Andersen (RV) og Line Barfod (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om at give selvmordstruede ret til behandling

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2010 at fremsætte lovforslag, der sikrer en behandlingsret for personer, der har forsøgt at begå selvmord, således at alle, som kommer i kontakt med sundhedsvæsenet efter et selvmordsforsøg, til-

bydes relevant opsøgende og ledsagende behandlingstilbud inden for 48 timer efter henvendelsen til sundhedsvæsenet, og at det sikres, at den selvmordstruede får kontakt til et specialiseret opfølgningstilbud inden for 5 arbejdsdage.

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Beslutningsforslaget er en uændret genfremsættelse af punkt 1 i beslutningsforslag nr. B 147 fra folketingsåret 2008-09. Se Folketingstidende 2008-09, forhandlingerne side 7866 og tillæg A side 6083 og 6086.

Som i resten af den vestlige verden har selvmordshyppigheden i Danmark været faldende fra 1980 til 2006. Danmark ligger dog fortsat højt i den internationale selvmordsstatistik. I 2006 var der 643 selvmord i Danmark, og af dem blev de 465 begået af mænd og de 178 af kvinder

Kilde: Sundhedsstyrelsen, Dødsårsagsregistret 2008.. Selv om der har været et fald i selvmordshyppigheden, betyder det, at der hver dag året rundt er to mennesker, der gennemfører et selvmord. Til sammenligning dør ca. 30 pct. flere personer pga. selvmord end ved trafikulykker i Danmark. Kilde: Center for selvmordsforskning.

Mange selvmordsforsøg registreres ikke, men det anslås, at der for hvert selvmord er mindst ti selvmordsforsøg. I 2006 blev 4.026 personer registreret ved skadestuebesøg efter selvmordsforsøg, men det estimeres, at der er 8.000-10.000 selvmordsforsøg årligt i Danmark.

»Selvmord i Danmark. Markant fald i selvmord, men stigende antal selvmordsforsøg. Hvorfor?«, Helweg-Larsen, K., Kjølner, M., Juel, K., Sundaram, V., Laursen, B., Kruse, M., Nørlev, J., & Davidsen, M. Statens Institut for Folkesundhed, København. 2006.

Det er altså fortsat et betydeligt samfundsproblem.

Knap halvdelen af alle selvmord begås af personer, der mindst én gang har været indlagt på en psykiatrisk afdeling, og 30 pct. af alle, der begår selvmord, har inden for det seneste år været – eller er aktuelt – indlagt på en psykiatrisk afdeling. Andre grupper, der har en forhøjet risiko for at begå selvmord, er bl.a. alkohol- og stofmisbrugere, psykisk syge, alvorligt fysisk syge, hjemvendte soldater, beboere på institutioner, indsatte, ældre mænd og personer, der tidligere har forsøgt selvmord.

Antallet af selvmordsforsøg blandt unge piger er steget voldsomt i løbet af de sidste 10 år, og der er formentlig tale om en tredobling. Hvert år forsøger cirka 1.200 unge mellem 15 og 19 år at tage deres eget liv. Og en betydelig gruppe under 15 år ind-

lægges også som følge af selvmordsforsøg – unge, som i afmagt og fortvivelse vælger en løsning, der for altid vil forandre deres liv. Også familiemedlemmer og nære venner vil leve i angst og usikkerhed i lang tid fremover, og for den unge selv vil en grænse for altid være overskredet, og risikoen for gentagne selvmordsforsøg og en forringet livskvalitet vil være betragteligt forøget.

Antallet af selvmordforsøg er ca. 30 pct. højere end antallet af personer, der forsøger, og det vil sige, at nogle personer gentager deres selvmordsforsøg en eller flere gange i løbet af et år. Risikoen for, at en person vil gentage et selvmordforsøg, er størst inden for det første år, og et tidligere selvmordsforsøg er en alvorlig risikofaktor for et eventuelt senere selvmord

Kilde: Center for selvmordsforskning.. Både danske og internationale undersøgelser viser, at der er en stærkt forøget risiko for selvmord blandt mennesker, der har forsøgt selvmord. Der er en gennemsnitlig repetitionshyppighed på 15 pct. ved selvmordsforsøg.

Amager Hospital har i 2008 gennemført et projekt

Kilde: »Effekt af intervention efter selvmordsforsøg/selvskadende handling. En randomiseret undersøgelse.« Marianne Hvid, Kerstin Vangborg og August G. Wang. Psykiatrisk Center Amager. August 2008.

Hurtig og intensiv hjælp er derfor livsvigtig, når man har forsøgt selvmord, og derfor foreslår forslagsstillerne en behandlingsret for personer, der har forsøgt at begå selvmord.

Der er i dag meget store geografiske forskelle på, hvor i Danmark befolkningen er mest selvmordstruet. Derfor skal psykiatrien i alle regioner forpligtes til hurtigst muligt at etablere opfølgende behandlings- og støttetilbud til personer, der har forsøgt at begå selvmord, således at alle som kommer i kontakt med sundhedsvæsenet efter et selvmordsforsøg, tilbydes et relevant behandlingstilbud inden for 48 timer efter første kontakt med sundhedssystemet efter selvmordsforsøget.

Behandlingstilbuddene kan være meget forskellige afhængig af den enkelte persons behov. Det afgørende er, at regionerne forpligtes til ved opsøgende og ledsagende virksomhed at levere en hurtig

indsats indenfor 48 timer, f.eks. i form af hjemmebesøg. Behandlingsretten skal for det første sikre, at der etableres en akut krisestabiliserende indsats i løbet af de første 48 timer, og for det andet sikre, at den selvmordstruede får kontakt til et specialiseret opfølgningstilbud, f.eks. ved forebyggelsescentrene eller i den kommunale sektor, inden for 5 arbejdsdage.

Til inspiration har man f.eks. i London tilknyttet psykiatrisk fagpersonale til skadestuen, som følger op over for de personer, der har forsøgt selvmord, og man har iværksat en særlig uddannelsesindsats, som uddanner personale inden for områderne voksne/ældre, voksne, børn/unge og fængselsvæsenet

⁶Kilde: National Institute for Mental Health in England: »National Suicide Prevention Strategy for England, Annual Report on progress 2006« . April 2007.

Forslagsstillerne ønsker med forslaget en sikkerhed for, at der rent faktisk er hurtige behandlingstilbud til mennesker, der har forsøgt at begå selvmord.

Finansiering

Den akutte indsats inden for 48 timer anslås at kunne gennemføres for 25 mio. kr. årligt. Dertil kommer eventuelle merudgifter til specialiserede opfølgningstilbud.

*Skriftlig fremsættelse***Özlem Sara Cekic (SF):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at give selvmordstruede ret til behandling.

(Beslutningsforslag nr. B 199).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.